UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 4. Conueniunt Christo septem illæ primæ circumstantia in Iona præfiguratæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-53092

Visual Library

libus eructationibus, quæ tantâ ſiunt violentia, non ſolum id quod abſorbuiſti, foras proſilit, nec potuiſti digerere, ſed hac agitatione ſtomachi cum hoc alia quoque effunduntur, quæ iam concoxeras, & aliquando viuus venarum ſanguis; ita mihi perſuadeo ceto contigiſſe, quod Ionam euomens, quem non concoxerat, alios piſces eiecerit, quos iam quaſi digeſſerat, & conſumpſerat. Duodecima; quando nautæ qui Ionam in mare deiecerant, crediderunt eum iam conſumptum, ipſe in arida ſaluus erat & incolumis, mirabilia patrando in Niniue.

§.4 Conueniunt Christo ſeptem illæ primæ circumſtantiæ in Iona præfiguratæ.

INſigne ſignum, & præclarum plane prototypon veritatis hodiernæ. Primò namque nota domeſticè eſt tempeſtas, quæ per peccatum contra hominem excitatur, quem Deus in mundo ſtatuit vt nauim in pelago, quatenus nauigando ad portum appelleret vitæ æternæ. Et quidquid homo conabatur quantum vires ferebant, nullum affulgebat remedium, niſi Ionas in mare deiiceretur, id eſt filius Dei in mare Paſsionis. Hoc appoſitè præluſit in Iona, qui dicitur Columba: fuit etenim Chriſtus candida columba, ſine felle culpæ vel peccati. Conabantur quidem homines pro viribus ſuis, oblationes immolando promiſſa votaque emittendo, ſed euidenter declarauit hæc omnia non ſufficere ille qui dixit: *Impoſſibile eſt ſanguine hircorum & taurorum auferri peccata.* Quid plura? niſi ſerpens erigatur in ſtipite nullum ſupereſt vulneratis morſiſque remedium. Secundò: factum eſt hoc vniformiter conſpirantibus cœli terræque ſuffragijs: etenim in Conſiſtorio SS. Trinitatis concluſum eſt hoc decretum: atque in illo quod naucleri & nautis duce, vt in Hieruſalem celebrarunt, eodem modo, ita concorditer, vt in vtroque concilio ipſum iiſdem verbis ſtatueretur. Hoc etenim annotauit D. Ioan. quando expreſſo decreto Caiphæ: *Expedit vobis vt vnus moriatur homo pro populo:* ſubiungit: hoc à ſemetipſo non dixit: ſed verba fuerunt à Spiritu S. ori eius ingeſta, licet ipſe ea in illo ſenſu non intelligeret. Huic conuenit D. Petri ſententia: relatis etenim S. Scripturæ teſtimonijs ſic ait: *Conuenerunt vere in ciuitate iſta aduerſus* Act.4.27. *ſanctum puerum tuum Ieſum, quem vnxiſti Herodes & Pontius Pilatus cum Gentibus, & populis Iſrael facere, quæ manus tua & conſilium tuum decreuerunt fieri.* Et ipſe Chriſtus hoc ita decreuit atque vt tale ſæpius repetiuit: *Ecce aſcendimus Hieroſolymam, & filius hominis tradetur &c.*

Tertiò: ita voluntaria fuit Chriſto iſta in pelagus eiectio, vt ipſe ſe vltro tradiderit eijciendum, Apertè ſatis frequenter aſſeruit, quod ſi nollet, eum nequaquam occiderent: Tertia. *Nemo tollit animam meam à me, ſed ego pono eam.* Quod opere confirmauit, quandoquidem Ioan.10.17. cum illi vellent, & ille nollet, ita liber ex eorum euaſit manibus, vt illi ſemper rubore confunderentur, Porro hora iam imminente, cum ipſe primò demonſtraſſet, quod ſi nollet non caperetur, quandoquidem omnes in terram colliſiſſet vnico ſuæ vocis imperio, poſtmodum illis ait: *Hæc eſt hora veſtra, & poteſtas tenebrarum; Si me quæritis, ſinite hos* Ioan.18.8. *abire:* quod idem eſt ac ſi cum Iona dicat: *Propter me tempeſtas venit.* Quartò: deiectus in Quarta mare Paſſionis, gurgitibus & fluctibus capitur ſæuientibus inimicorum ſuorum, quos vehemens malitiæ ſuæ ventus agitabat de horto ad domum Annæ, inde ad tribunal Caiphæ &c. & vltimò ad montem Caluariæ, vbi ſpatio ſedecim vel ſeptemdecim horarum breuiſſimo omnia paſſus eſt tormenta, quę tolerari poterant: ita vt aſſertore D. Tho. plura pertulerit ipſe ſolus modico illo tempore, quàm omnes 3.p.q.46. Martyres centenis & millenis annorum curri- ar.6. culis. Et hoc quod Ionas dixit: *Omnes fluctus tui ſuper me tranſierunt;* dixit Pſalmiſta in per- Pſ.87.8. ſona Chriſti: *Omnes fluctus tuos induxiſti ſuper me.* Vocantur procellę fluctuſque Dei: quia nihil Saluator pertulit, nec ictum, nec torſionem, nec ſputū quod non particulariter fuerit à Deo determinatū vt pateretur: nam idcirco dicitur quod ſculptura lapidis illius, quem Deus oſtendit Zacharię, manibus licet peracta ſit lapidicidarum, primò tamen delineata fuerit & deſcripta manu diuina: *Ego cælabo* Zcha.39. *ſculpturam eius.* Itaque lapidicidę nihil effecerunt, quamuis tantum opus ſculpſerint, vt nihil in illo reliquerint intactum & non elaboratum, niſi quod Deus ſigillatim in toto

 illo

illo, omnique eius parte deſignauerat, vt aliàs expoſuimus.

Quinta

Quintò: iunci in caput eius conuoluti ſunt vi fluctuum, & vehementia tempeſtatis, in quo myſterium veneramur ſpineę coronę, adeo profundum, & plenum Sacramentis vt Deus voluerit illud ita particulariter in Iona deſcribere quia eo vſque nequitia diabolica peruenit inuidiæ & furoris, quæ contra Chriſtum excitabat tempeſtatem, vt illam expleuerit inuentionem nuſquam viſam, crudeliſſimæ coronæ ex punctis aculeatis iuncorum pelagi. Et apte dicit: *Iuncus operuit caput meum*: cum illa quam Chriſto infixerunt, vt videtur Pariſijs, non ex ſolo circulo eſſet qualis eſt Regia, ſed in altum aſſurgens intertexta, vt totum Chriſti caput inſtar caſsidis operiret.

10 Sexta.

Sextò: præparauit Dominus in tempeſtate illa terribili *Piſcem grandem*, non ex vulgaribus, ſed ex maioribus, inſtar balænæ, vt Ionam pectore ſuo concluderet: hic eius deſignatur ſepulchrum. Quàm egregiè depingit æterni Patris opus circa Chriſtum filium ſuum? etenim morti illius piſcem præparauit prægrandem ſepulchri mediante Ioſeph ab Arimathia viro primario, & ſtemmate oriundo nobiliori ac inter nobiliores eminentiori vrbis Hieruſalem. Optimè notarunt hoc Euangeliſtæ, à quibus inſcribitur: *Nobilis decurio, homo diues*. Eo tempore, quo ſicut in tempeſtate omnes ſe piſces abſcondunt, ſecedunt, & ad maris cauernas ſinuſque refugiunt profundiores, ne vehemens illos quatiat, & collidat tempeſtas: fugam inierant, & latebras quæſierant amici notique Redemptoris, de quibus ſic Euangeliſta: *Stabant omnes noti eius à longe*; & pauci qui proximi cruci adſtabant, parum poterant efficere: huic igitur occaſioni opportunè acceſsit nobilis ille decurio viribus confortatus diuinis, nihil veritus tempeſtatem vt greſſus eius reprimere non potuerint infeſti nequitiæ Phariſaicæ fluctus vndæque decumanæ: *Audacter introiuit ad Pilatum, & petijt corpus Ieſu*. Grande myſterium quod decreuit Deus ab Euangelico præanuntiari vate Iſaia verbis, ſicut à Iona operibus: dum ait: *Dabit diuitem pro morte ſua*; ſicut eleganter ponderauit D. Aug. a, & prior illo Tertullia. b Verbum illud: *Dabit diuitem* idem eſt quod in Iona legimus: *Præparauit piſcem grandem*. Et notetur vis illius verbi: *Præparauit*

Marc. 15. 43
Matt. 27. 57
Luc. 23. 49.
Mar. 15. 43.
Iſai. 53. 9.
a Lib. 50. Hom. Ho. 36
b Lib. 2. aduerſ. Marc.

11

& figura Ionę cum veritate figurati, quando quidem nobis dicant Euangeliſtæ, quàm appoſitè diuinæ intentioni, ſuum Ioſeph effoderat ſepulchrum: etenim non aduertens quid huic ſeruiebat intentioni, præparauit illud in horto quem habebat proximum monti Caluariæ, & vbi Hieruſalem erant hæ circumſtantiæ quas Deus dirigebat vt Chriſto ad veſperam moriente, nec corpore eius in cruce remanente, aut longius aliquo illud deferente ibi ad terminum operis ſepulchrum inueniretur, non tam præparatum per Ioſeph, quam diſpoſitum & ordinatum à Deo: ipſe namque *Præparauit piſcem grandem*. Nam ipſe ſibi totum operabatur. & idcirco quoque ſepulchrum fuit nouum atque in petra exſculptum ob ea myſteria quæ mox declarabimus.

12

Propoſito noſtro conducit quædam comparatio quam inſtituunt duo illa præclara Eccleſiæ ſanctitatis, & doctrinæ lumina D. Ambroſ. & D. Aug. de virgine ſacratiſſima, eiuſque ventre puriſſimo cum S. Ioſeph de Arimathia viro iuſto eiuſque ſepulchro nouo. Vtrumque Deus filio ſuo præparauit. Binas natiuitates celebraturus erat Dei filius in mundo: vnam in carne mortali & paſsibili, vt pro noſtra ſalute pateretur: alteram in carne glorioſa & immortali ad noſtram iuſtificationem. Vtrique Deus tales diſpoſuit perſonas quæ propoſito ad illum recipiendum maximè conuenirent. Natiuitati in carne mortali virginem præparauit ipſis ſideribus puriorem, imo & ipſo ſole ſplendidiorem, cuius venter in quo reciperetur erat gratijs doniſque eminentiſsimis cœlos ... ſuperaret Empyreũ. O quàm conſpicua virgo! O quàm præclaris diues beneficijs venter iſte virginalis! quot donis ſupremiſque eminuit fauoribus! O quid non dixerunt prophetæ, vt exprimerent quanta Deus ſollicitudine virginem hanc præparauerit ... ſanctiſsimã: vt in eius ventre Dei filius ... reciperetur: *Venter tuus ſicut aceruus tritici, vallatus lilijs*: dixit Spiritus S. Non minori debebat Deus ſtudio prouidere & aliam præparare perſonam, aliumque ſinum, in quo ... ſuus reciperetur, vt ex eo in vitam redderetur glorioſam & immortalem. Quis fuit ille ... quis ille vir? Ioſeph ab Arimathia. Hinc ... tur attende quid in figura Ionæ ſignificatum

fuerit

ſerit : *Præparauit Dominus piſcem grandem.* Piſcem grandem à quo in ſinum ſuum & ſepulchrum velut in ventrem reciperetur, ex quo naſceretur. Præparauit illum Deus. Quis huius viri verbis exprimat eminentiſſimas prærogatiuas? Audi, quod de viro hoc (inquiunt hi duo PP.) teſtimonium perhibeant Euangeliſtæ : *Ioſeph vir bonus & iuſtus.* His duobus ſolis epithetis plura declarauit quàm omnia poſſent verba manifeſtare. Primò : *Vir bonus,* Vir perfectè & integrè bonus Si à Philoſopho percuncteris quid dici poſſit abſolutè bonum; reſponderit : illud cui nihil deficit ex bono : *Quia bonum conſurgit ex integra cauſa: malum autem ex ſingulis defectibus.* Quinimo ideirco Chriſtus ait, quòd perfectè & abſolutè cognomen hoc ſoli Deo proprium conueniat : *Nemo bonus niſi ſolus Deus :* nulla etenim creatura reperitur, quæ non aliquem patiatur defectum. Attende quis ille ſit quem Deus huic miniſterio determinauit, Vir eſt cui Euangeliſtæ pleno ore nomen dedicant ſoli Deo proprium : *Vir bonus,* Deinde vocatur iuſtus ad eiuſdem expreſſionem : hic etenim dicitur iuſtus qui nec defectu laborat nec nimietate. Talem iudica fuiſſe Ioſeph in ordine ad voluntatem Dei. Præparauit Deus piſcem hunc grandem, vt illum ſinu ſuo id eſt ſepulchro reciperet. Quale fuit hoc ſepulchrum ? Mundum nouum, abſque vllo corruptionis indicio, in quo reconditur linteo inuolutus mundo & puro; ſicut etenim natus eſt de ventre puriſſimo cœleſtis Virginis in carne & vita mortali, ita de hoc enaſcatur ſepulchro lapideo S. Ioſeph ad vitam glorioſam & immortalem,

[illegible] Profero vobis D. Ambroſium; *Accepit illud Ioſeph ab Arimathia, vir iuſtus ſicut ait Euangeliſta, & in nouo ſuo ſepeliuit monumento in quo nondum quiſquam poſitus erat. Beatum plane corpus, quod virginitas peperit, & iuſtitia cuſtodiuit. Cuſtodiuit illud Ioſeph tumulus incorruptum ſicut ſeruauit illud Mariæ Virginis vterus illibatum. Hic enim viri pollutione non tangitur ibi mortis corruptione non læditur Vbique ergo corpori defertur ſanctitas, vbique virginitas. Nouus illud venter concepit, nouus tumulus incluſit. Dominica ergo & virgo vulua, & virgo eſt ſepultura Quin potius ipſam ſepulturam vuluam dixerim: eſt enim ſimilitudo non parua ſicut enim Dominus de matris vulua viuus exiuit, ita de Ioſeph ſepultura viuus ſurrexit Et ſicut tunc de vtero ad prædicandum natus eſt; ita & nunc ad Euangelizandum renatus eſt de ſepulchro : niſi quod glorioſior eſt iſta, quam illa natiuitas: illa enim corpus mortale genuit, hæc edidit immortale Poſt illam natiuitatem ad inferos deſcenditur, poſt hanc remeatur ad cœlos.* Idem ex ore capimus D. Auguſtini qui hæc addit, *Maria Dominum pannis inuoluit cum natus eſt, Ioſeph linteis cum receſſit: illa perunxit beatum corpus oleo, hic aromatibus honorauit.* Ratione huius Allegoriæ mira proferunt hi duo Sancti ingenio ſuo condigna : & potiſsimum ex illa colligunt atque expendunt eximiam ſanctimoniam vitæque merita huius Ioſeph, quem Deus particulari huic prædeſtinauit obſequio ; nam eius gratia dixit in ſingulari Iſaias : *Dabit diuitem pro morte ſua* Hic igitur fuit piſcis ille grandis à Deo præparatus, & ſingulariter electus vt diuinum noſtrum Ionam ſepulchri ſui nouo ventre concluderet, D. Aug. Ser. 121. de temp de ſepul. Domini Tom. 10.

Septimò : mors Chriſtum deglutiuit vt balæna, & in duobus vteri ſui ſinibus complexa eſt, Duos mors habet ſinus ventris ſui: vnum pro corpore, alterum pro animâ: corpori ſeruit monumentum, animæ autem infernus tot habens diuiſiones, quot ſunt animarum diſpoſitiones. In duobus illis ſinibus depoſitus fuit Chriſtus : quia corpus reconditum eſt in monumento, & anima deſcendit ad inferos. Hoc docet nos fides Catholica : quòd Chriſtus depoſitus in ſepulchro, verè ac realiter deſcenderit ad inferos, non tantum ſecundum ſuam virtutem, ſed ſecundum ſubſtantiam animæ ſuæ ſanctiſsimæ, & ambo fuerunt in iſtis locis tribus diebus & tribus noctibus vt Ionas in duobus ſinibus vteri balænæ, Quomodo vero numerandi ſint illi tres dies & noctes multis modis exponunt Theologi, quibus modo non vacat immorari. Septima

§. 5. Deſcendit Dominus ad inferos aliò longè modò, quàm Ionas ad cauernas pelagi profundiſsimas.

Octauò : ex prædictis intelligitur Chriſtum ad carceres illos deſcendiſſe, quos eleganter exponit Ionas myſticis verbis, 11